

De leden-waterschappen

datum	ons kenmerk	contactpersoon
30 juni 2011	59899/RC	Wijnand Dekking
bijlage(n)	uw kenmerk	e-mail
2	-	wdekking@uvw.nl
betreft		doorkiesnummer
Kosten Baten Waterbeheer; aanbod in company workshop		070 351 98 59

Geachte leden,

Transparante, gedegen besluitvorming en doelmatigheid zijn altijd, maar zeker in deze tijd, belangrijk voor waterschappen. Daarom is het goed dat enkele waterschappen, onder meer in een mede door de Unie geïnitieerde pilot, de afgelopen periode ervaringen hebben opgedaan met een voor ons relatief nieuw instrument, namelijk 'Kosten en Baten Waterbeheer' (KBW). KBW is een methode waarmee keuzes in beleid, programma's en projecten tegen elkaar kunnen worden afgewogen op basis van een standaard analyse van kosten en baten. In de genoemde pilot is de conclusie getrokken dat KBW de transparantie van besluitvorming en de doelmatigheid bevordert. Door de praktijktoepassingen van KBW bij verschillende waterschappen is deze methode inmiddels zo ver ontwikkeld en op waterschappen toegesneden, dat wij als Unie, op voorspraak van onze Werkgroep middelen, de waterschappen in deze brief de mogelijkheid aankondigen om via één of meer workshops 'in eigen huis' kennis te maken met KBW en daarbij te beoordelen welke meerwaarde deze methode voor uw waterschap kan gaan hebben. Uitgebreidere informatie over zowel KBW als de 'in company workshops' vindt u in de bijlagen van deze brief. Het vervolg van deze brief geeft een meer algemene toelichting op aanleiding en inhoud van zowel KBW als de workshops.

Achtergronden KBW

Waterschappen streven er naar de keuzes die zij in beleid, programma's en projecten maken zo goed mogelijk te onderbouwen en transparant te maken. Ook het doelmatig werken aantoonbaar handen en voeten geven staat bij waterschappen hoog in het vaandel. Dit is iets van alle tijden, maar wordt steeds belangrijker. De rol van de overheid is immers aan verandering onderhevig. Niet alleen zal met minder mensen hetzelfde of een beter resultaat moeten worden geleverd, maar ook wordt verwacht dat dit op een transparante en doelmatige manier gebeurt en dat keuzes expliciet worden gemotiveerd. Niet voor niets spreekt het Bestuursakkoord Water de ambitie uit te komen tot transparantie van afwegingsprocessen en tot een doelmatiger waterbeheer. Als waterschappen zijn we al volop bezig deze ambities in te vullen.

Het 'Kosten en Baten Waterbeheer gedachtegoed' en het 'Kosten en Baten Waterbeheer instrumentarium' (KBW), waarover deze brief gaat, sluiten hierbij prima aan en kunnen ondersteuning bieden. KBW is primair een manier van denken. Het KBW gedachtegoed, ofwel de wil doelmatig te werken, de wil de slimste keuzes te maken en deze op een gestandaardiseerde manier te onderbouwen en transparant te maken, is het vertrekpunt van KBW. Het KBW instrumentarium maakt dit gedachtegoed vervolgens concreet en geeft het handen en voeten. KBW is dan ook een methode waarmee keuzes in beleid, programma's en projecten tegen elkaar kunnen worden afgewogen op basis van een overzichtelijke analyse van kosten en baten.

Ervaringen van waterschappen

Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden (HDSR) heeft het KBW gedachtegoed uitgewerkt en instrumentarium ontwikkeld en geïmplementeerd dat het gedachtegoed concreet toepasbaar maakt in de bedrijfsvoering. De ervaringen van HDSR leren dat het met het KBW instrumentarium mogelijk is beleidsbeslissingen en beslissingen over de uitvoering van programma's en projecten op een adequate manier te ondersteunen.

Nadat HDSR positieve ervaringen en resultaten van KBW kon laten zien, hebben het Rijk en de Unie van Waterschappen overlegd hoe zij het KBW-gedachtegoed verder zouden kunnen brengen. Vanuit de Werkgroep middelen van de Unie is een werkgroep KBW opgericht, van waaruit bij vijf waterschappen pilots met het KBW zijn uitgevoerd (Hoogheemraadschap van Schieland en Krimpenerwaard, Waterschap Aa en Maas, Waterschap Regge en Dinkel, Waterschap De Dommel, Waterschap Reest en Wieden). De pilots hebben geresulteerd in vijf factsheets waarin per waterschap een bestuursvoorstel is getoetst aan het KBW gedachtegoed. Zowel bij HDSR, als bij de vijf waterschappen uit de pilots, is het KBW gedachtegoed en -instrumentarium enthousiast ontvangen. Concreet geven de waterschappen aan dat KBW bijdraagt aan:

- *meer transparantie van de afwegingsprocessen* door een duidelijke afweging tussen alternatieven en een eenduidige rapportage;
- *een grotere doelmatigheid*, door het formuleren van meerdere alternatieven en een beter inzicht in de kosten (waarbij niet alleen naar investeringen, maar standaard ook naar beheer en onderhoud op de lange termijn wordt gekeken: life cycle costing) en maatschappelijke effecten van alternatieven. Hierbij moet wel worden opgemerkt dat de mate waarin KBW bijdraagt aan een verbetering van doelmatigheid, per beslissing zal verschillen.
- *verbeterde besluitvorming*.

De modulaire opbouw van KBW waarbij simpele vraagstukken worden afgehandeld met een simpele analyse en complexere vraagstukken met een complexere analyse draagt bij aan het draagvlak onder de waterschappen.

Een breed gedragen implementatie van KBW kan mogelijk ook gaan bijdragen aan een efficiëntere informatie-uitwisseling tussen waterschappen onderling, Rijk en waterschappen bijvoorbeeld voor het KRW- en WB 21 dossier, maar deze toepassingsmogelijkheid moet zich nog verder ontwikkelen.

Document 'Inleiding op KBW'

Op basis van de inhoud van het gedachtegoed en het instrumentarium van het KBW alsmede de ervaringen vanuit HDSR en de pilot-waterschappen is de 'Inleiding op KBW' ontwikkeld die als bijlage bij deze brief is gevoegd. Het doel van dit document is geïnteresseerden nader te informeren over inhoud en ervaringen met KBW.

Aanbod in company workshop(s)

De positieve ervaringen van de pilot-waterschappen zijn in mei jl. besproken in de Werkgroep middelen. De werkgroep is van oordeel dat KBW voor een goede kennismaking en beoordeling van de toegevoegde waarde het beste herkenbaar kan worden gemaakt voor de eigen organi-

satie van ieder waterschap. Met deze achtergrond ontvang u bij deze brief informatie over de mogelijkheid om bij u in huis één of meerdere workshops over het KBW te laten verzorgen. Dit gebeurt door het bureau dat KBW heeft ontwikkeld en HDSR en de pilot-waterschappen met KBW heeft begeleid, Sterk Consulting. Op voorspraak van de werkgroep beveel ik die workshops van harte bij u aan.

Met vragen over deze brief kunt u zich wenden tot de heer W. Dekking (zijn gegevens staan in het briefhoofd). Voor verdere stappen met de workshop(s) kunt u contact opnemen met Robert van Cleef van Sterk Consulting (telefoon 06-43048381 of e-mail: rvancleef@sterkconsulting.nl).

Ik hoop met deze brief uw interesse voor KBW en de workshops te hebben gewekt en dat deze interesse er toe leidt dat meer waterschappen het nuttige KBW gedachtegoed gaan toepassen. Ik wens u daarbij veel succes toe.

Hoogachtend,

ing. H. Kraaij
Directeur